DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BATI ANADOLU

EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ

YIL 2023 CİLT 14 SAYI 2

YEAR 2023 VOLUME 14 ISSUE 2

http://dergipark.gor.tr/baebd
e-ISSN: 1308-8971

Sahibi Owner

Tuba GULTEKIN, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Tuba GULTEKIN, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Editörler — **Editors**

Çınla ŞEKER, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Cinla SEKER, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Sibel ALMELEK İŞMAN, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Sibel ALMELEK ISMAN, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Bahar SOĞUKKUYU, DEU Buca Eğitim Fak, İzmir — Bahar SOGUKKUYU, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Esin UÇAL CANAKAY, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Esin UCAL CANAKAY, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Alan Editörleri — **Editors in Chief**

Elif Buğra DEMİR, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Elif Bugra KUZU DEMİR, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Ali Ekber GÜLERSOY, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Ali Ekber GULERSOY, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

İrfan YURDABAKAN, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Irfan YURDABAKAN, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Hale SUCUOĞLU, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Hale SUCUOGLU, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Ahmet Murat ELLEZ, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Ahmet Murat ELLEZ, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Semiha ŞAHİN, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Semiha SAHIN, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Fatma Ebru İKİZ, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Fatma Ebru IKIZ, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Mümtaz Hakan SAKAR, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Mumtaz Hakan SAKAR, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Çınla ŞEKER, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Cinla SEKER, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Ali Günay BALIM, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Ali Gunay BALIM, DEU Buca Faculty of Educ.,Izmir

Gül ÜNAL ÇOBAN, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Gul UNAL COBAN, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Serap ÇALIŞKAN, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Serap CALISKAN, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Berna CANTÜRK GÜNHAN, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Berna CANTURK GUNHAN, DEU Buca Faculty of Educ.,Izmir

Melis Arzu UYULGAN, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Melis Arzu UYULGAN, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Ayşe Dolunay SARICA, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Ayse Dolunay SARICA, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Rukiye Günseli YILDIRIM, DEU Buca Eğitim Fak, İzmir — Rukiye Gunseli YILDIRIM, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Tuncay CANBULAT, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Tuncay CANBULAT, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Raziye ÇAKICIOĞLU OBAN, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Raziye CAKICIOGLU OBAN, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Banu ÇULHA ÖZBAŞ, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Banu CULHA OZBAS, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Ercan UYANIK, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Ercan UYANIK, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Sabahattin ÇAĞIN, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Sabahattin CAGIN, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Nevin AKKAYA, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Nevin AKKAYA, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Kuthan KAHRAMANTÜRK, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Kuthan KAHRAMANTURK, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Duygu ÖZTİN PASSERAT, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Duygu OZTIN PASSERAT, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Fatma Feryal ÇUBUKÇU, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Fatma Feryal CUBUKCU, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

İrem ÇOMOĞLU, DEU Buca Eğitim Fak., İzmir — Irem COMOGLU, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Yayın Kurulu — **Editorial Board Members**

Selahattin AVŞAROĞLU, Necmettin Erbakan Üniversitesi — Selahattin AVSAROGLU, Necmettin Erbakan University

Hüseyin ELMAS, Gazi Üniversitesi — Huseyin ELMAS, Gazi University

Fatih BAŞBUĞ, Akdeniz Üniversitesi — Fatih BASBUG, Akdeniz University

Bilgehan GÜLTEKİN, Ege Üniversitesi — Bilgehan GULTEKIN, Ege University

Nejat İRA, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi — Nejat IRA, Çanakkale Onsekiz Mart University

Aslı UZ BAŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi
Ali MEYDAN, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Osman Ferda BEYTEKİN, Ege Üniversitesi
Elçin DOĞAN GÜRBÜZER, Ege Üniversitesi

İngilizce Redaksiyon

Esin KUMLU, DEU Buca Eğitim Fak, İzmir

Mizanpaj

Yurdagül KILIÇ GÜNDÜZ**,** DEU Buca Eğitim Fak, İzmir
Hakan ERKAN, DEU Buca Eğitim Fak. İzmir

Bilgi İşlem Sorumlusu / Teknik Sorumlu

Hakan ERKAN, DEU Buca Eğitim Fak.

Asli UZ BAS, Dokuz Eylul University
Ali MEYDAN, Nevşehir Haci Bektaş Veli University
Osman Ferda BEYTEKIN, Ege University
Elcin DOGAN GURBUZER, Ege University

Proofreading

Esin KUMLU, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

Layout

Yurdagul KILIC GUNDUZ, DEU Buca Faculty of Educ., Izmir
Hakan ERKAN**,** DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

IT / Technical Support

Hakan ERKAN**,** DEU Buca Faculty of Educ., Izmir

© Dokuz Eylül Üniversitesi 2020 e-ISSN: 1308-8971
Haziran ve Aralık aylarında yayınlanan hakemli bir dergidir.
A refereed journal published in June and December.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi Türk Eğitim İndeksi (2018-) ve TR Dizin (2018-) tarafından taranmaktadır.
***Western Anatolia Journal of Educational Sciences is indexed* in The Index of Turkish Education (2018-) and TR Dizin (2018).**

Tüm hakları saklıdır. BAEBD 'de çıkan makalelerin hiçbir parçası, yazılı izin alınmadan kullanılamaz. Dergide yayınlanan makalelerin içeriğinden ve etik kurallara uygunluğundan yazarlar sorumludur.

All Rights Reserved. No part of the BAEBD articles may be used without written permission. The writers are responsible for the content of the articles published in the journal and for their compliance with ethical rules.

İçindekiler / Contents

Editörler'den/ Editorial viii

Bu Sayının Hakemleri/ List of Referees ix

Araştırma Makalesi/ Research Article **1**	**Çalışma Grubu Okul Öncesi Öğretmenleri ve Öğretmen Adayları Olan Araştırmaların Analizi** Analysis of Studies with Preschool Teachers and Teacher Candidates as Participants	**Esra ÜNLÜER, Rahime ÇİÇEK ve Elif ÇELEBİ ÖNCÜ**	**679-717**
Araştırma Makalesi/ Research Article **2**	**Öğretmenlerin Mesleki Profesyonelliği ile Öğretmen Özyeterlikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi** Examining the relationship between Teacher Professionalism and Teacher Self-Efficacy of Teachers	**Şenol ORAKCI**	**718-735**
Araştırma Makalesi/ Research Article **3**	**Fen Programlarının Değerlendirilmesine Yönelik Araştırmaların İncelenmesi** Examination of Studies on the Evaluation of Science Curriculum	**Güngör YUMUŞAK**	**736-757**
Araştırma Makalesi/ Research Article **4**	**Örgütsel Aidiyet Algısı Ölçeği (ÖAAÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması** Perception of Organizational Belonging Scale: Validity and Reliability Study	**Osman Faruk TATAR ve N. Bilge UZUN**	**758-780**
Araştırma Makalesi/ Research Article **5**	**Online Eğitim Sonrası Yüz Yüze Eğitimde Karşılaşılan Sorunlar** Problems Faced in Face-To-Face Education After Online Education	**Ümran ŞAHİN**	**781-801**
Research Article/ Araştırma Makalesi **6**	**Uzaktan Eğitim Sürecinde Öğrencilerin Geometri Başarıları ve Van Hiele Geometrik Düşünme Düzeyleri** Students' Geometry Achievement and Van Hiele Geometric Thinking Levels in the Distance Education Process	**Burcu CEYLAN ELİYEŞİL ve Gürkan TUNA**	**802-828**
Araştırma Makalesi/ Research Article **7**	**Psikolojik Danışmanlarda Çok Boyutlu İyi Oluşun Yordayıcıları Olarak Bilinçli Farkındalıklı Öz-Bakım ve Duygu Düzenleme Becerilerinin İncelenmesi** Investigation of Mindful Self-Care and Emotion Regulation Skills as Predictors of Multidimensional Well-Being in Psychological Counselors	**Özgür TÖNBÜL ve Ferah ÇEKİCİ**	**829-846**
Araştırma Makalesi/ Research Article **8**	**Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Stem Pedagojik Alan Bilgisi (STEMPAB) Düzeyinin İncelenmesi** Pre-service Science Teachers Examination Of Stem Pedagogical Content Knowledge (STEMPCK) Level	**Esra VERDİ ve Ali Günay BALIM**	**847-871**

Research Article/ Araştırma Makalesi **27**	**Atalet Ölçeği'nin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması** Validity and Reliability Study of Inertia Scale	**Gözde KARAPİNAR TÜRKMENOĞLU ve Münevver ÇETİN**	**1325-1344**
Research Article/ Araştırma Makalesi **28**	**Özel Yetenekli ve Tipik Gelişim Gösteren İlkokul Öğrencilerinin Oyun Parkı Tasarımları: SCAMPER Örneği** Playground Designs of Gifted and Typically Developing Primary School Students: SCAMPER Example	**Ayşe ERKAYA ve Vesile YILDIZ DEMİRTAŞ**	**1345-1373**
Research Article/ Araştırma Makalesi **29**	**Yaratıcı Düşünme Temelli Lisansüstü Tezlerin Eğilimleri** Trends of Creative Thinking Based Postgraduate	**Koray ÖZ ve Ali TÜRKEL**	**1374-1389**
Research Article/ Araştırma Makalesi **30**	**Okul Yöneticilerinin Öykücü Liderliğe İlişkin Görüşleri** The Views of School Administrators on Storytelling Leadership	**Duygu ERGEN ve Tufan AYTAÇ**	**1390-1411**
Research Article/ Araştırma Makalesi **31**	**Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Kişilik Özellikleri ile Yaratıcı Düşünme Eğilimleri ve Eleştirel Düşünme Eğilimleri** Creative Personality Traits and Creative Thinking Dispositions and Critical Thinking Tendencies of Pre-School Teacher Candidates	**Hilal YILMAZ**	**1412-1430**
Review Article/ Derleme Makale **32**	**Travma ve Krize Müdahale Yaklaşımları: Kuramsal Bir Bakış** Trauma and Crisis Intervention Approaches: A Theoretical Perspective	**Samiye OGAN, F. Selda ÖZ SOYSAL ve Ferda AYSAN**	**1431-1457**
Research Article/ Araştırma Makalesi **33**	**Ortaokul Matematik Öğretmen Adaylarının Senaryo Tamamlama Uygulamaları Üzerinden Cebir Öğretimine İlişkin Öğrenmeleri** Pre-service Middle School Mathematics Teachers' Learning About Teaching Algebra Through Scripting Tasks	**Dilek GİRİT YILDIZ ve Aslıhan OSMANOĞLU**	**1458-1488**
Review Article/ Derleme Makale **34**	**Matematik ve Resim** Mathematics and Painting	**Özlem ÇEZİKTÜRK**	**1489-1510**
Research Article/ Araştırma Makalesi **35**	**Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğrencilerin Çalgı Seçimleri Üzerine Kurum Sahibi Görüşleri** Owners' Views on Instrument Choices of the Students in Amateur Music Education Institutes	**Sıla AKIN ve Emine Filiz YİĞİT**	**1511-1532**
Research Article/ Araştırma Makalesi **36**	**Ege Bölgesindeki Meslek Yüksekokulları Öğrencileri ile Öğretim Elemanlarının Uzaktan Eğitim ile İlgili Görüşlerinin Sayısal Değerlendirilmesi ve Karşılaştırılması** Quantitative Evaluation and Comparison of the Opinions of Vocational School Students and instructors on Distance Education in the Aegean Region	**Tülay GÜMÜŞ, L. Özlem KARACA AKKAN ve Başak GÜRSOY**	**1433-1466**

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğrencilerin Çalgı Seçimleri Üzerine Kurum Sahibi Görüşleri[1]

Owners' Views on Instrument Choices of the Students in Amateur Music Education Institutes

Sıla AKIN, Yüksek Lisans Öğrencisi, Dokuz Eylül Üniversitesi, akinsila@gmail.com

Emine Filiz YİĞİT, Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, filiz.yigit@deu.edu.tr

Geliş tarihi - *Received:* 20 Kasım 2023
Kabul tarihi - *Accepted*: 21 Aralık 2023
Yayın tarihi - *Published*: 28 Aralık 2023

[1] "Özengen Müzik Eğitim Kurumlarında Öğrencilerin Çalgı Seçimlerini Belirleyen Etmenler (İzmir İli Örneği)" adlı yüksek lisans tezinden üretilen bu araştırma, 14-15 Kasım 2023 tarihlerinde gerçekleştirilen, 3. Uluslararası Sanat-Tasarım Konferansı, Performans ve Sergisi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Akın. S. ve Yiğit, E. F. (2023). Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçimleri üzerine kurum sahibi görüşleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, 14*(2), 1511-1532.
DOI. 10.51460/baebd.1393222

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Öz. Özengen müzik eğitimi kurumları, genel müzik ve mesleki müzik eğitimi veren kurumlar arasında köprü görevi gören ve günümüzde ihtiyaç doğrultusunda sayıları giderek artan eğitim merkezleridir. Bu kurumların amacı her yaştan bireyin gönüllülük esasına dayalı olarak çalgı eğitimine ulaşabilmesi ve eğitim alabilmesidir. Bu araştırmada, özengen müzik eğitimi kurum sahiplerinin görüşleri doğrultusunda öğrencilerin çalgı seçimlerini belirleyen etmenlerin saptanması amaçlanır. Araştırma, nitel araştırma yöntemi kapsamında durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik yönteminden yararlanılmıştır. Veriler İzmir ili içerisindeki özengen müzik eğitimi kurumlarında kurum sahipleriyle yapılan yarı kurgulu görüşmeler ile toplanmış ve içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda, özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçiminde kurumsal yaklaşımlar, öğrenci tercihlerini belirleyen etmenler, en çok tercih edilen çalgılar, öğrencilerin çalgı öğrenme kazanımları, öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları zorluklar ile ilgili bulgular elde edilmiştir. Özengen müzik eğitimi kurumlarının daha nitelikli ve kaliteli bir eğitim sunabilmesi için eğitimin mesleki donanıma sahip öğretmenler ve kurum sahipleri tarafından verilmesi gerektiği önerilmiştir.
Anahtar Kelimeler: Özengen müzik eğitimi, çalgı eğitimi, çalgı seçimi.

Abstract. Amateur music education institutes are the centres which serve as a bridge between general and professional music education institutes, and consequently which are increasing in number. The aim of amateur music education institutes is offering service to people from all ages who wish to learn playing instrument on a voluntary basis. In this work, the factors on instrument choices of the students analyzed by the views of the owners of amateur music education institutes. The work is designed in a case study within qualitative research. The sample is determined in maximum variation sampling method within purposive sampling method. The data is collected by semi-structured interviews with the owners of amateur music education institutes in İzmir and is analyzed by content analysis. According to the results of the research, findings have gained about the institutional attitutes about instrument choices of the students in amateur music education institutions, the factors which defines the preference of instrument choices of the students, the most prefered instruments in amateur music education instutions, the learning outcomes and the difficulties of having instrument education in amateur music institutions for the students. As a result, it can be said that instrument education of good quality in amateur music education institutes should be simply possible if owners and teachers have full complement in their profession.
Keywords: Amateur music education, instrument education, instrument choice

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Extended Abstract

Introduction. Music education in Turkey is divided into the three categories namely public music education, professional music education and amateur music education. Public music education is compulsory for the students in primary and secondary schools. Professional music education is for whom can apply to it within the frame of his desires and skills. Amateur music education is based on voluntariness and every person from every age can reach it easily. "Amateur music education adresses the persons who interest with music unprofessionally and the music lovers who cope with music for enjoyment and satisfaction also made it a part of their lives rather than the ones who interest with music professionally and consume it by listening" (Tepeli: 2018: 30). Instrument training has a very important place in music education and it contributes to musical progress, creativity, sentimentality, aesthetic sensitivity and musical taste of the students. Musical preference and musical taste of every person can vary with his cultural backround, life style, personal experience, cultural and social environment. By analizing former studies, Şenel (2013) underlines that persons' musical pereference and musical taste are shaped not with coincidence but with social, personal and psychological factors, and they also change through changing of these factors (s. 31).

Instrument choice in professional music education institutions frames about students' physical features, affinities and interests determined by academicians and teachers. On the other hand, students can apply to amateur music education institutions as already has chosen an instrument or has not choose any yet. At that point, owners and music teachers of amateur music education institutions should lead the students well who are uncertain about instrument choice. Differ from general and professional music education institutuions, it is thought that instrument choices of the students in amateur music education institutions take shape with several factors as personal, environmental, sociocultural and socioeconomic. Within this framework, this research aims to present the factors on instrument choices of the students in amateur music education institutions in İzmir by the views of the owners of these institutions. The main question of the research is: "What are the factors which defines the instrument choices of the students in amateur music education institutions in İzmir by the views of the owners of these institutions?" The sub-problems were expressed as follows: "What are the institutional attitutes about instrument choices of the students in amateur music education institutions?", "What are the factors which defines the preference of instrument choices of the students?" "What are the most prefered instruments in amateur music education instutions?" "What are the learning outcomes of having instrument education in amateur music institutions for the students?" "What are the difficulties of having instrument education in amateur music institutions for the students?".

Method. In this research, the factors on instrument choices of the students analyzed by the views of the owners of amateur music education institutes. The work is designed in a case study within qualitative research. The sample is determined in maximum variation sampling method within purposive sampling method. The data is collected by semi-structured interviews with the owners of amateur music education institutes in İzmir and is analyzed by content analysis. The study group of the research consists of eleven owners of amateur music education institutes in İzmir. In choosing the institutions it is purposed that they should have various locality in İzmir and they should provide training for various instruments. While preparing the questions in the semi-structured interview form, the opinions of two experts working in the field of music education were consulted.

Akın. S. ve Yiğit, E. F. (2023). Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçimleri üzerine kurum sahibi görüşleri. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, 14*(2), 1511-1532.
DOI. 10.51460/baebd.1393222

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Results. According to the results of the first sub problem of the research, it is found that the owners of the music education institutes pay regard to the age and physical features of the students for instrument choice; make a testing lessons with students for stating their readiness level; try to find out the instruments and music genres which students are interested in; inform students about difficulties of learning an instrument; and if students have already coosen an instrument they just leave students their own devices. According to the results of the second sub problem of the research, with reference to the the owners opinions, it can be said that family, school and friends have great infuence about students' decision for choosing an instrument; popularity of the instruments in social media and personal interests of the students have also infulence for choosing an instrument. According to the results of the third sub problem of the research, it is found that the most preferred instruments in amateur music education institutes are piano, guitar, violin, drum and bağlama. Piano is seen as a base instrument of music education by the owners, besides families believe in cognitive benefits of playing piano for children. Guitar is prefered instrument as it acts quickly, being portable, and being popular. Add the reasons for preference of guiar, violin is one of the most preferred instrument as it has charming sound. Owners remarks that drum is popular instrument as it acts quickly and bağlama has gained popularity recently. According to the results of the fourth sub problem of the research, with reference to the owners opinions, playing an instrument improves work discipline, self confidence, cognitive enhancement and sentimentality of students in personal level, it also improves social status and social communication of students in social level. According to the results of the fifth sub problem of the research, with reference to the owners opinions, it is said that economic conditions has important role having access to an instrument so it affects practising state and practising routine of the students; the most common difficulties have students are about the subjects of time management, work discipline, impatience, shyness, lack of score reading and having physical pain.

Discussion and Conclusion. As a result, it can be said that instrument education of good quality in amateur music education institutes should be simply possible if owners and teachers have full complement in their profession.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Giriş

Ülkemizde müzik eğitimi genel müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimi ve özengen müzik eğitimi olmak üzere üç farklı türe ayrılmaktadır. Genel müzik eğitimi ilk ve orta eğitim kademesinde okullarda zorunlu olarak verilen müzik eğitimidir. Mesleki müzik eğitimi, bireyin isteği ve yeteneği ile ilişkili olarak müzik eğitimi kurumlarında aldığı müzik eğitim türüdür. Özengen müzik eğitimi ise tamamen gönüllülük esasına dayalı, her yaştan bireyin kolaylıkla ulaşabildiği bir eğitim türüdür. Özengen müzik eğitimi veren kurumlar Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde bu eğitimi vermektedir. "Özengen müzik eğitimi, müziği dinleyerek tüketen veya müziği profesyonel olarak yapmayı düşünen bireylerden ziyade müziği yaşamının bir parçası haline getiren, zevk ve doyum almak için müzik ile uğraşan müzik severler ve müzikle özengence ilgilenen bireylere hitap etmektedir" (Tepeli, 2018, s. 30). Özengen müzik kursları müzik ve çalgı eğitimi vermenin yanı sıra, bireylerin duygusal ve bilişsel gelişimini desteklemesi, sosyalleşmesini sağlaması, yaşamsal motivasyonu arttırması, özgüveni geliştirmesi, kültürel ve sosyal çevre edinmesi gibi birçok yönden katkı sağlamaktadır. Özengen eğitim, kolay erişilebilir olması ve gönüllülük esasına dayanması özellikleriyle geniş kitlelere hizmet sağlayabilmektedir.

Çalgı eğitimi müzik eğitiminin önemli bir alanını kapsamaktadır. Çalgı eğitimi ile öğrenciler bir çalgı çalma becerisi geliştirmenin yanı sıra müzikal işitme, başka bir çalgıya eşlik etme gibi becerilerinin gelişmesine de fayda sağlamaktadır. "Çalgı eğitimi alan öğrencilerde birlikte müzik yapma becerilerinin yanı sıra estetik anlayışları ve toplumsal/sosyal yönleri de gelişmektedir. Çalgı eğitimiyle öğrenciler kendilerini daha rahat ifade edebilirler ve bu sayede öğrencilerin psikolojik gereksinimleri karşılanmış olur" (Coşkuner, 2016, s. 3). Çalgı eğitimi, öğrencilerin müzikal becerilerinin yanı sıra konsantrasyon, sabır, hedeflere ulaşma, kendine güven, öz disiplin ve özgüven gibi kişisel gelişimlerine de yardımcı olur. Aynı zamanda çalgı eğitimi, öğrencilerin müzikal gelişimlerinin yanı sıra yaratıcılık, duygusal ifade ve estetik duyarlılıklarının ve müzik beğenisinin gelişmesine de katkıda bulunur. Müzik beğenisi, kişisel tercihler ve deneyimlerle şekillenen bir olgudur. Her bireyin müzik zevki ve tercihi, bireyin kültürel birikimine, yaşam tarzına, kişisel deneyimlerine, kültürel ve sosyal çevre gibi birçok etkene göre değişiklik gösterebilir. Bazı bireyler halk müziğine ilgi duyarken, bazıları klasik müzikten keyif alabilir. Yaşanılan coğrafya, sosyal çevre, farklı kültür yapısı ya da tamamen kişilik özellikleri bu farklılıkları ortaya çıkarmaktadır. Karakuyu'ya göre "Günlük hayatta müzikle etkileşim halinde olan birey pasif dinleme yoluyla bile olsa, içinde yaşadığı kültürün materyallerini ve beğeni ölçütlerini algılar ve edinir. Aynı zamanda bir müzik eserinde var olan çalgının tınısal özelliklerinden etkilenen kişiler bu çalgıyı hissetme, çalma, öğrenme isteği gösterirler, böylece müzik beğenisinin çalgı beğenisine yönelik etkileşimleri de ortaya çıkar" (2019, s. 8). Şenel ise, yapılan çalışmalardan yola çıkarak kişilerin müzik tercihleri ve beğenilerinin rastlantısal olarak belirlenmek yerine sosyal, psikolojik ya da kişisel etkenlerle şekillendiğini ve bu etkenler değiştikçe beğeni ve tercihlerin de değiştiğine vurgu yapar. (2013, s. 31).

Çalgı eğitiminin verimli olabilmesi bireye uygun çalgıyı seçmekle başlar. Doğru çalgı seçimi bireyin fiziksel özellikleri ve yaşı ile doğrudan ilişkilidir. Örneğin; yaylı ve telli çalgılar için parmak yapısı, üflemeli çalgılar için dudak ve ağız yapısı önem taşımaktadır. Bireyleri fiziksel özelliklerine uygun olmayan çalgıya yönlendirmek çalgı eğitimi süresinde birçok zorluk yaşamasına sebep olabilmektedir. Ayrıca çalgı seçiminde öğrencinin ilgi ve beğenisi, kişilik özellikleri gibi özellikleri de göz önüne alınmalıdır.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı seçimi, akademisyenler ve eğitimciler tarafından öğrencilerin fiziksel özelliklerine uygun olarak ilgi ve yatkınlıkları göz önünde tutularak yapılmaktadır. Her çalgının belirli bir fiziki koşulu olduğu için mesleki müzik eğitiminde öğrencilerin fiziksel özellikleri ön planda tutulmaktadır. Özengen müzik kurslarına ise öğrenci, kursa başlamaya karar vermeden önce bir çalgı seçimi yapmış olarak veya hangi çalgıyı çalacağı hakkında kararsız olarak başvurabilir. Bu noktada yönlendirme ve yetki, özengen müzik eğitimi kurumlarındaki mesleki eğitim almış kurum sahipleri ve öğretmenlerdedir. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencinin fiziki uygunluğu önkoşulu her ne kadar çeşitli etkenlerle ikinci planda kalabiliyor da olsa, çalgı seçiminde öğrencinin fiziki uygunluğu ön planda tutulmalıdır. Çünkü öğrencinin fiziki durumuna uygun olmayan bir çalgıyı seçmesi çalgı eğitiminin başarısını olumsuz yönde etkilemiş olacaktır. Öğrencinin fiziksel olarak zorlanması dolayısıyla doğru bir tutuş ve teknik alamamasına sebep olabileceği gibi öğrenciyi çalgıdan soğutabilir.

Özengen eğitim kurumlarında çalgı eğitimi almak isteyen bireyler sadece beğendikleri için, ailesi istediği için veya sahip olunan ekonomik koşullara göre kendilerine uygun olmayan bir çalgı seçimi yapmak isteyebilirler. Bu noktada çalgı eğitimi veren kurumlardaki işveren ve eğitimcilerin aileyi veya öğrenciyi bilgilendirmesi, öğrencinin fiziksel özelliklerine ve yatkınlığına uygun çalgılara yönlendirme yapması sağlıklı bir çalgı eğitimi için ilk adımdır. İkinci adım olarak öğrencinin seçeceği çalgıya ilgisi, beğenisi gibi etkenler de ön planda tutulmalıdır. Genel ve mesleki müzik eğitimi alan bireylerde olduğu gibi çalgı seçiminin özengen eğitim veren kurumlarda da bilinçli bir şekilde yapılması bireyin çalgı eğitiminin başarısını iyi yönde etkilemektedir. Bununla birlikte öğrenciler, eğitimcinin yönlendirmesini göz ardı ederek kendi istekleri doğrultusunda, kendisine uygun olmayan bir çalgıyı seçtiklerinde eğitim ve öğrenme sürecinde zorluklar yaşayıp çalgıdan uzaklaşabilir ve eğitimi yarıda kesebilirler.

Genel ve mesleki müzik eğitiminden farklı olarak, özengen müzik eğitimi kurumlarında çalgı eğitimi almak isteyen öğrencilerin çalgı seçimlerini bireysel, çevresel, sosyokültürel, sosyoekonomik birçok faktörün oluşturduğu düşünülmektedir. Bu kapsamda çalışmanın problem durumunu; özengen müzik eğitimi kurumlarında kurum sahiplerinin görüşleri çerçevesinde öğrencilerin çalgı seçimlerini belirleyen etmenlerin neler olduğunu saptamak oluşturur. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, İzmir ilindeki özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim alan öğrencilerin çalgı seçimlerini belirleyen etmenleri kurum sahiplerinin görüşleri yoluyla ortaya koymaktır. Çalışmanın alt problemleri kurum sahibi görüşlerine göre; "Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçiminde kurumsal yaklaşımlar nelerdir?", "Özengen müzik eğitimi kurumlarında çalgı seçiminde öğrenci tercihlerini belirleyen etmenler nelerdir?", "Özengen müzik eğitimi kurumlarında en çok tercih edilen çalgılar nelerdir?", "Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı öğrenme kazanımları nelerdir?", "Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları zorluklar nelerdir?" olarak belirlenmiştir.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Yöntem

Araştırmanın modeli

Araştırma, nitel araştırma yöntemi kapsamında durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Durum çalışmaları bir konu, olgu veya problemi anlamak için, bir veya birden fazla olay veya kişilerin çeşitli veri toplama yöntemleri (gözlem, görüşme, raporlar vb.) kullanılarak detaylı ve derinlemesine incelenmesiyle gerçekleştirilir. Bu sayede çalışılan konu tek bir açıdan değil, birden fazla açıdan ele alınmış olur (Güler, Halıcıoğlu, Taşğın, 2015, s.301). Gerring'e (2004) göre, durum çalışmalarının önemli bir özelliği çalışma öğelerinin analiz edilmesi ve neden-sonuç ilişkisinin kurulması değil, bu öğelerin derinlemesine tanımlanması ve anlaşılmasını sağlamaktır (Aktaran, Güler, Halıcıoğlu, Taşğın, 2015, s. 301).

Çalışma grubu

Araştırma, İzmir ili içerisinde eğitim faaliyeti gösteren 11 adet özengen müzik eğitimi kurumunun sahipleriyle yapılan görüşmeler çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik yönteminden yararlanılmıştır. Patton'a göre (1987), amaçlı örnekleme zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak vermektedir (Aktaran, Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 107). Maksimum çeşitlilik örnekleminde ise amaç, göreli olarak küçük bir örneklem oluşturma yoluyla bu örneklemde çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 108).

Bu doğrultuda araştırma, İzmir ili içerisinde eğitim faaliyeti gösteren 11 adet özengen müzik eğitimi kurumunun sahipleriyle yapılan görüşmeler çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın örneklemini oluşturan özengen müzik eğitim kurumlarının seçiminde, İzmir ili içerisindeki çeşitli semtlerde faaliyet gösteriyor olmalarına ve bu kurumlarda eğitimi verilen çalgıların çeşitliliğine dikkat edilmiştir. İzmir ilinde toplam 94 adet özengen müzik eğitimi veren kurum bulunmaktadır. Tablo 1'de üç büyük ilimizdeki sıralamaya göre İzmir ilinin İstanbul'dan sonra en fazla sayıda özengen müzik eğitimi kurs sayısına sahip olan il olduğu saptanmıştır. İzmir ilindeki özengen müzik eğitimi kurumlarının ilçelere göre dağılımları ise Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 1.
Büyük şehirlere göre özengen müzik eğitimi kurumlarının dağılımı

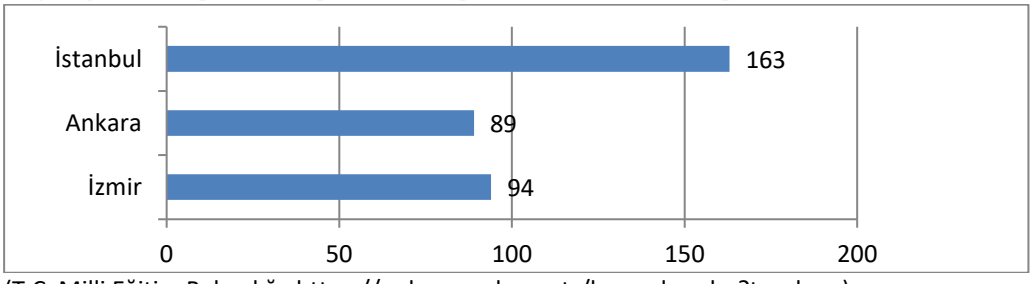

(T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, https://ookgm.meb.gov.tr/kurumlar.php?tur=kurs).

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Tablo 2.
İzmir ilindeki özengen müzik eğitimi kurumlarının ilçelere göre dağılımları

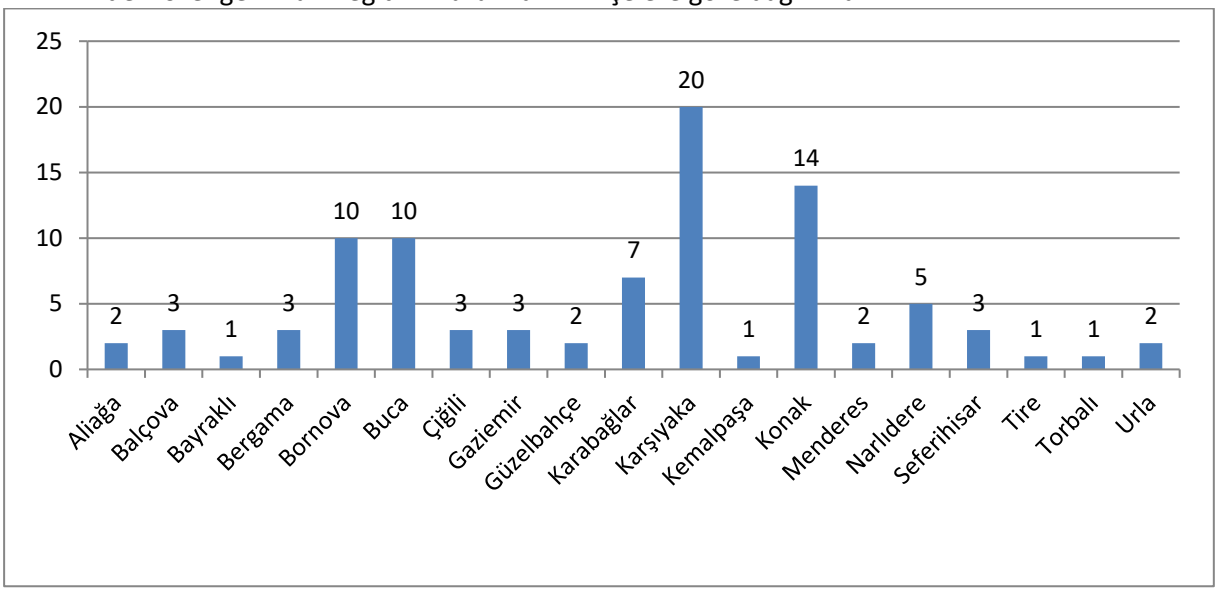

(T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, https://ookgm.meb.gov.tr/kurumlar.php?tur=kurs).

Araştırmanın çalışma grubu olarak belirlenmiş olan İzmir ilindeki 11 adet özengen müzik eğitimi kurum sahipleri ile ilgili demografik bilgiler Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3.
Kurum sahiplerine ilişkin demografik bilgiler

Katılımcı	**Cinsiyet**	**Yaş**	**Eğitim Derecesi**	**Eğitim alanı**
K1	Kadın	35	Lisans	Eğitim Fakültesi (Resim)
K2	Kadın	28	Lisans	Alan Dışı (Basın-Yayın)
K3	Erkek	38	Lisans	Konservatuar (Halk Oyunları)
K4	Kadın	38	Lisans	Eğitim Fakültesi (Müzik)
K5	Kadın	40	Ön Lisans	Konservatuar (Müzik)
K6	Kadın	38	Yüksek Lisans	Eğitim Fakültesi (Müzik)
K7	Kadın	26	Lisans	Eğitim Fakültesi (Müzik)
K8	Kadın	30	Lisans	Alan Dışı (Lojistik)
K9	Kadın	35	Yüksek Lisans	Güzel Sanatlar Fakültesi (Müzikoloji)
K10	Erkek	35	Lisans	Konservatuar (Halk Oyunları)
K11	Kadın	60	Lise	Lise

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Araştırmanın çalışma grubu olarak belirlenmiş olan İzmir ilindeki 11 adet özengen müzik eğitimi kurumu ilgili demografik bilgiler Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4.
Kurumlara ilişkin demografik bilgiler

		n
Kurumların bulunduğu ilçeler	Buca	3
	Balçova	1
	Bornova	1
	Gaziemir	2
	Karabağlar	1
	Karşıyaka	1
	Konak	1
	Torbalı	1
	Toplam	11
Faaliyet Yılı	1-5 Yıl	4
	5-10 Yıl	5
	10-15 Yıl	2
	Toplam	11
Eğitim Verilen Çalgılar	Piyano	11
	Keman	11
	Gitar	11
	Flüt	7
	Bateri	7
	Bağlama	2
Eğitim Veren Öğretmen Sayısı	1-5	6
	5-10	3
	10-15	2
	Toplam	11

Veri toplama süreci ve araçları

Araştırmanın verilerini toplamak üzere etik kurul izini, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü tarafından 04/04/2023 tarihli toplantısında 16 sayılı onay kararı ile verilmiştir.

Araştırmada durum belirlemeye yönelik desenin oluşturulmasında veri toplama aracı olarak iki uzman görüşü alınarak yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuş ve araştırmanın çalışma grubuna uygulanmıştır. "Yarı yapılandırılmış görüşme, araştırmacı tarafından önceden belirlenmiş ya da görüşme sırasında ortaya çıkan konulara göre yeni soruların da sorulabildiği bir görüşme yöntemi olarak nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan bir veri toplama yöntemidir" (Güler, Halıcıoğlu, Taşğın, 2015, s. 115).

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Verilerin analizi

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen bulguların analizinde içerik analizi yöntemi uygulanmıştır. İçerik analizi birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 227).

Bulgular

Birinci alt probleme ilişkin bulgular ve yorum

Araştırmanın birinci alt problemi; "Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçiminde kurumsal yaklaşımlar nelerdir?" şeklinde ifade edilmiştir. Tablo 5'te öğrencilerin çalgı seçiminde kurumsal yaklaşımlara ilişkin kurum sahibi görüşlerine göre elde edilen kodlar, alt temalar ve temalar yer almaktadır.

Tablo 5.
Öğrencilerin çalgı seçiminde kurumsal yaklaşımlar

Tema	Alt Tema	Kod	Katılımcılar
Kurumsal yaklaşım	Öğrencinin gelişim dönemi	Yaş	K3, K9
		Fiziksel özellikler	K2, K3, K9, K10
	Deneme dersi (Öğrencinin hazır bulunuşluk durumu)	Yetenek	K1, K2, K4, K7
		Çalgı geçmişi	K1, K3, K7
	Öğrencinin ilgisi	İlgi duyulan müzik türleri ve çalgılar	K3, K4, K5, K6, K7, K8, K10
	Bilgilendirme	Eğitim süreci	K6, K7, K8, K9
	Öğrenci tercihi	Öğrencinin çalgı tercihini yapmış olarak kuruma başvurması	K2, K4, K5, K6, K8, K9, K10

Tablo 5. incelendiğinde "Kurumsal yaklaşım" teması altında "öğrencinin gelişim dönemi", "deneme dersi", "öğrencinin ilgisi", "bilgilendirme" ve "öğrenci tercihi" alt temalarına ulaşılmıştır.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Kurum sahiplerinin birçoğu, kurumlarına başvuran öğrencileri çalgılara yönlendirirken öğrencilerin kaç yaşında olduklarını ve sahip oldukları fiziksel özellikleri göz önünde bulundurduklarını belirtmişlerdir. “Öğrencinin gelişim dönemi” alt temasına ulaşmamızı sağlayan “yaş” ve “fiziksel özellikler” kodlarına ilişkin katılımcı görüş örnekleri aşağıdaki gibidir:
"Kurumumuza başvuran öğrencilerin öncelikle yaşı ve fiziki uygunluklarına göre bir değerlendirme yapıyoruz" (K3).
"Çalmak istediği çalgının öğrencinin fiziki özelliklerine uygunluğunu değerlendiriyoruz" (K10).

Kurum sahiplerinin çoğu, kurumlarına başvuran öğrencilerin hazır bulunuşluk durumlarını ölçmek üzere öğrencilere “deneme dersi” yaptıklarını ve bu derslerde öğrencilerin yeteneklerini saptamanın, varsa önceden çaldıkları çalgıları, yoksa ilgi duydukları çalgıları belirlenin mümkün olduğunu söylemişlerdir. “Deneme dersi” alt temasına ulaşmamızı sağlayan “yetenek” ve “çalgı geçmişi” kodlarıyla ilgili katılımcı görüş örnekleri şöyledir:
"Bize başvuran öğrencilere ayrıntılı bir kulak taraması yapıyoruz. Bunun içeriği ise öğrencinin müziksel bir yeteneğinin olup olmadığını anlamak. Öğrencinin ritmik ve melodik belleğine bakıyoruz” (K2).
"İlk önce öğrenciyi tanımak adına, daha önce çalgı geçmişi olup olmadığının bilgisini alıp kurumdaki herhangi bir müzik öğretmeni ile kısa bir deneme dersi yapıp uygun olup olmadığını değerlendiriyoruz" (K1).
"Neye yatkın olduğunu deneme dersi yapıp anlayarak yönlendirme yapmaktayız" (K4).

Kurum sahipleri öğrenciye uygun olabilecek çalgıyı belirlerken öğrencilerin dinlemeyi sevdikleri müzik türlerini ve tını olarak ilgi duydukları çalgıları saptamaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. “Öğrencinin ilgisi” alt temasına ulaşmamızı sağlayan “ilgi duyulan müzik türleri ve çalgılar” koduna ilişkin katılımcı görüş örnekleri aşağıdaki gibidir:
“Öncelikle onların ilgilendiği bir çalgının olup olmadığını soruyoruz, öğrencinin yaşı kaç olursa olsun bu soruyu ebeveynine değil, mutlaka öğrenciye yöneltiyoruz” (K6).
“Kurumumuza başvuran öğrencileri tanımak adına hangi türde müzikleri dinlemeyi sevdiğini soruyoruz. Bu müziklerin içinde sesini sevdiği bir çalgının olup olmadığını soruyoruz” (K10).

Kurum sahiplerinin kimileri, kurumlarına başvuran öğrencilere çalgı eğitimi sürecinde genel olarak karşılaşabilecekleri zorluklardan ve ayrıca her çalgıya özgü karşılaşabilecekleri zorluklardan bahsettiklerini belirtmişlerdir: “Bilgilendirme” alt temasına ulaşmamızı sağlayan “eğitim süreci” koduna ilişkin katılımcı görüş örnekleri şöyledir:
“Öğrenciye nasıl bir süreçle karşılaşacağını bilmesi açısından zorluklarından mutlaka bahsediyoruz” (K9).

Kurum sahiplerinin çoğu, öğrencilerin kuruma başvurmadan önce çalmak istediği çalgıyı belirlemiş olması durumunda tercihi öğrenciye bıraktıklarını belirtmiştir. “Öğrenci tercihi” alt temasına ulaşmamızı sağlayan “öğrencinin çalgı tercihini yapmış olarak kuruma başvurması” koduna ilişkin katılımcı görüş örnekleri şöyledir:
“Bazı durumlarda öğrenci kendi belirlediği ve ilgi duyduğu bir çalgıya önceden karar verip, ders almak için kurumumuza başvuruyor. O zaman öğrencinin istediği çalgı ile derslere başlıyoruz” (K4).
“Öğrenci kendisi bir çalgıyı seçerek geldiyse de kendi tercihine bırakıyoruz” (K2).

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

İkinci alt probleme ilişkin bulgular ve yorum

Araştırmanın ikinci alt problemi; "Özengen müzik eğitimi kurumlarında çalgı seçiminde öğrenci tercihlerini belirleyen etmenler nelerdir?" şeklinde ifade edilmiştir. Tablo 6'da çalgı seçiminde öğrenci tercihlerini belirleyen etmenlere ilişkin kurum sahibi görüşlerine göre elde edilen kodlar, alt temalar ve temalar yer almaktadır.

Tablo 6.
Çalgı seçiminde öğrenci tercihlerini belirleyen etmenler

Tema	Alt Tema	Kod	Katılımcılar
Öğrenci tercihlerini belirleyen etmenler	Çevresel etmenler	Okul ve arkadaş	K1, K4, K6, K7, K8, K9, K10
		Aile	K1, K6, K7, K9, K10
			K2, K3, K9, K10
		Yetenek tespiti	K2, K6, K9, K10
	Sosyal etmenler	Sosyal medya	K2, K3, K4, K5, K8
		Popülerlik	K2, K3, K8
	Bireysel etmenler	İlgi duyma	K2, K4, K5, K6, K8, K9, K10
		Özenme	K5, K6, K7, K8, K9, K10

Tablo 6. incelendiğinde "Öğrenci tercihlerini belirleyen etmenler" teması altında "çevresel etmenler", "sosyal etmenler" ve "bireysel etmenler" alt temalarına ulaşılmıştır.

Kurum sahiplerinin çoğu, kurumlarına başvuran öğrencilerin çalgılara yönlenmesinde büyük ölçüde okul, arkadaş çevresi ve ailenin etkili olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca müziğe yeteneği olan öğrencilerin aile, öğretmen veya çevrelerindeki uzman kişiler tarafından saptanmasının öğrencilerin çalgı çalmaya yönlenmesini sağladığı belirtilmiştir. "Çevresel etmenler" alt temasına ulaşmamızı sağlayan "okul ve arkadaş", "aile" ve "yetenek tespiti" kodlarına ilişkin katılımcı görüş örnekleri şöyledir:

"Ailenin yönlendirmesi en büyük etmenlerden biri, diğeri ise bir yerden görmek duymak ve okuldaki arkadaşlarından görerek geliyorlar" (K7).

"Çoğunluk okulda sosyal çevrede arkadaşlarından gördükleri çalgılara özenerek geliyorlar. Okullarda öğretmenleri tarafından yetenekli bulunan öğrenciler de çalgı eğitimine yönlendiriliyor. Genellikle arkadaş çevresi ve öğretmen yönlendirmesi ile oluyor" (K6).

"Bazen de yetenekli öğrenciler okullarda öğretmenleri sayesinde keşfedilip aileleri bu konuda teşvik ediyorlar" (K2).

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

“Birçoğu aslında çevresindeki arkadaşlarından etkileniyor. Öte yandan aileler çocuklarını çalgılara yönlendiriyor, ya da çocuklar içlerindeki müzik ilgisini bir şekilde dışarı vuruyorlar, aile fark edebilirse de profesyonellere başvuruyorlar” (K9).

Kurum sahipleri öğrencilerin çalgı seçimi yaparken arkadaş ve okul çevresinde veya sosyal medyada popüler olan çalgıları çalmayı tercih etmeye eğilim gösterdikleri yönünde görüş bildirmişlerdir. “Sosyal etmenler” alt temasına ulaşmamızı sağlayan “sosyal medya” ve “popülerlik” kodlarına ilişkin katılımcı görüş örnekleri şöyledir:

“Öğrenciler günümüzdeki popüler kültürden etkilenmekteler. İzledikleri filmler oynadıkları oyunlardaki müzikler veya sosyal medyada gördükleri duydukları müziklerin içinde var olan çalgıları tercih ediyorlar” (K4)

“Okul çevrelerinde hangi çalgı popüler ise aslında bizim kurumumuzda da o çalgı bölümü yoğun oluyor. Öğrencilerin arasında ufaktan da bir rekabet var, bu rekabet sayesinde birbirlerinden görerek etkilenerek çalgılara yöneliyorlar. Bir diğer etken ise günümüzün vazgecilmezi sosyal medya; burada sınırsız bir bilgi olduğu için öğrenciler kendi ilgi duydukları yönde araştırmalar yapıp bir hedef seçip çoktan seçimlerini yapıyorlar” (K2)

"Sosyal medya ve arkadaş çevresinden görerek geliyorlar. Örneğin, bir arkadaşının gitar çaldığını görüyor. İmrendiği için kendisi içinde böyle bir kurs talebinde bulunuyor. Ya da sosyal medyada Youtube gibi yerlerde gördüğü ve ilgisini çektiği için kendini de bu şekilde bir çalgı çalarken hayal ediyor". (K4)

Kurum sahipleri öğrencilerin çalgı çalmaya bireysel olarak ilgi duymasının ve çalgı çalmaya özenmesinin çalgı seçiminde önemli bir etken olduğunu belirtmiştir. “Bireysel etmenler” alt temasına ulaşmamızı sağlayan “ilgi duyma” ve “özenme” kodlarına ilişkin katılımcı görüş örnekleri şöyledir:

“Öncelikli olarak öğrencinin yatkınlığı, eğer böyle bir ilgisi olmasa zaten bir çalgı çalmak için bir çaba göstermez. İlgisi alakası bu yönde olan bir öğrenci mutlaka bu yola kesinlikle giriyor” (K2).

"Hobi amaçlı çalgı seçimlerinin tamamen öğrencinin özenmesiyle ilgili olduğunu düşünüyorum. Bir arkadaşına, sevdiği bir müzisyene, bir klipte gördüğü davulcuya ve bunun gibi özenerek geldiğini düşünüyorum" (K5).

"Kendi yaşam biçimlerinde dinledikleri müzikler çevresinde gördüğü çalgılardan özenerek veya ailede de varsa aile yönlendirmesi ile geliyorlar. Ama büyük bir çoğunluğu çevresinde görerek gelmekte" (K1).

“En büyük etmen arkadaş çevresi oluyor birbirlerinden çok özenerek geliyorlar” (K8

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular ve yorum

Araştırmanın üçüncü alt problemi; “Özengen müzik eğitimi kurumlarında en çok tercih edilen çalgılar nelerdir?” şeklinde ifade edilmiştir. Tablo 7’de özengen müzik eğitimi kurumlarında en çok tercih edilen çalgılara ilişkin kurum sahibi görüşlerine göre elde edilen kodlar, alt temalar ve temalar yer almaktadır.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Tablo 7.
Özengen müzik eğitimi kurumlarında en çok tercih edilen çalgılar

Tema	Alt Tema	Kod	Katılımcılar
Tercih edilen Çalgılar	Piyano	Temel çalgı	K1, K2, K3, K5, K6, K7, K8, K9
		Aile isteği	K2, K3
		Popülerlik	K2, K10
	Gitar	Kolay taşınabilirlik	K1, K4, K5
		Çabuk sonuç alma	K3, K5, K7, K10
		Popülerlik	K4, K8, K9, K10
	Keman	Kolay taşınabilirlik	K1 K2, K4, K6
		Tını- Ses rengi	K2, K6, K10
		Popülerlik	K4, K10
	Bateri	Çabuk sonuç alma	K3, K6, K8
		Popülerlik	K2, K4, K5, K6, K7
	Bağlama	Popülerlik	K9

Tablo 7. incelendiğinde "Özengen müzik eğitimi kurumlarında en çok tercih edilen çalgılar" teması altında "piyano", "gitar", "keman", "bateri" ve "bağlama" alt temalarına ulaşılmıştır.

Kurum sahiplerinin çoğunun piyanonun erken yaşta çalgı öğrenmek için temel bir çalgı olduğu yönünde hemfikir olduğu saptanmıştır. Kurum sahipleri ayrıca piyanonun popüler bir çalgı olması ve ailelerin piyanonun çocuklarının bilişsel gelişimine katkıda bulunacağını düşünmesi nedenleriyle tercih edildiğini belirtmiştir. "Piyano" alt temasına ulaşmamızı sağlayan "temel çalgı", "aile isteği" ve "popülerlik" kodlarıyla ilgili katılımcı görüş örnekleri şöyledir:
"Piyano, temel çalgı olduğu için öğretmelerin de yönlendirmesi ile seçilen en popüler çalgı piyano olmaktadır" (K8).
"Piyanonun birçok kurumda en çok tercih edilen çalgı olduğunu düşünüyorum. Çünkü insanlarda küçük yaşta piyanoya başlanır algısı ciddi bir şekilde oturmuş durumda. Bu algıdan dolayı bizim kurumumuzda da küçük öğrencilerde çoğunlukla piyano talebi gelmekte" (K5).

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

“Piyano günümüzde çok popüler bir çalgı. Öğrenciler genellikle piyanoya bilinçli bir şekilde geliyor. Aileler de piyanonun beyin gelişimine katkı sağladığını düşündükleri için özellikle küçük yaştaki çocuklarının piyano eğitimi almasına çok önem vermekteler” (K2).
“Piyano, temel çalgı olduğu için öğretmelerin de yönlendirmesi ile seçilen en popüler çalgı piyano olmaktadır” (K8).

Kurum sahipleri gitarın öğrenciler arasında çabuk sonuç almayı sağlaması, kolay taşınabilmesi ve popüler olması nedenleriyle öğrenciler tarafından tercih edildiğini belirtmişlerdir. “Gitar” alt temasına ulaşmamızı sağlayan “kolay taşınabilirlik”, “çabuk sonuç alma” ve “popülerlik” kodlarıyla ilgili katılımcı görüş örnekleri şöyledir:
“Gitar ve keman taşınabilir olmalarından dolayı en çok tercih edilen çalgılar arasında yer almakta” (K1).
“Gitar çalgısına talebin sebebi, keman flüt gibi çalgıların öğrenme sürecine göre daha kolay olarak görülmesi ve çabuk sonuç alabilmek olarak söylenebilir” (K3).
"Gitar ise popülaritesinden dolayı seçilmekte. Genellikle dizilerde, filmlerde biri çalarken görüp oradan etkilenip ilgi duymaya başlıyorlar. Ya da arkadaş çevresinde bu tür çalgıları çalan arkadaşları var ise onlardan etkilenip ilgi duymaya başlıyorlar" (K8).
"Gitarı seçme nedenlerinden biri şarkı söylemeyi sevmek. Öğrenciler gitar çalıp şarkı söylemeyi sevdikleri için gitar çalgısını tercih ediyorlar" (K7).

Kurum sahipleri kemanın gitar gibi popüler olması ve kolay taşınabilmesinin yanında öğrenciler tarafından tınısının beğenilmesi yönleriyle en çok tercih edilen çalgılar arasında olduğunu belirtmişlerdir. “Keman” alt temasına ulaşmamızı sağlayan “kolay taşınabilirlik”, “tını-ses rengi” ve “popülerlik” kodlarıyla ilgili katılımcı görüş örnekleri şöyledir:
"Kemanın kolay taşınabilir olması tercih sebebi olmakta" (K1).
“Keman da bizim kurumumuzda yaygın olarak tercih ediliyor bunun nedeni sesinin çok güzel olması” (K2).
"Keman çok seviliyor, ama öncesinde kemanın başlarda biraz uğraştırıcı olduğunu mutlaka anlatıyoruz. Ayrıca keman diğer çalgılara göre daha ufak olduğu ve taşınabilirliği açıdan da tercih edilen bir çalgı" (K6).

Kurum sahipleri baterinin çabuk sonuç almayı sağlayan ve popüler olan bir çalgı olmasının öğrencilerin tercih sebebini oluşturduğunu belirtir. “Bateri” alt temasına ulaşmamızı sağlayan “çabuk sonuç alma” ve “popülerlik” kodlarıyla ilgili katılımcı görüş örnekleri:
"Vurmalı çalgılara talep vurduğun ve dokunduğun anda sana reaksiyon vermesi. Diğer çalgılara göre bireyler kendilerine daha hızlı reaksiyon veren çalgıları daha çok tercih ediyorlar" (K3).
"Bizim bateri bölümümüz yıllardır konserlerde görkemli şovlar yapmakta. Bundan dolayı arkadaş, tavsiye vb gibi yönlendirmeler sonucunda bateri çalgısına da çok fazla talep almaktayız. Bateri bölümümüz her sene full dolu oluyor, bu da yapılan konserlerin karşılığında alınan etkilerden" (K5).
“Bateri de okul çağındaki öğrenciler arasında çok popüler. Birbirlerinden etkilenerek tabiri caizse havalı buldukları için eğitimini almak istiyorlar. Öte yandan da okullarda müzik gruplarında çalıyorlar ve konserler yapıyorlar, bu da bateriyi seçmelerinin başka sebeplerinden biri” (K2).

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Kimi kurum sahipleri, bağlamanın son zamanlarda popülerlik kazandığını belirtir. "Bağlama" alt temasına ulaşmamızı sağlayan "popülerlik" koduyla ilgili görüş örnekleri:
"Son zamanlarda bağlama ve gitara karşı çok ilgi var" (K9).

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular ve yorum

Araştırmanın dördüncü alt problemi "Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı öğrenme kazanımları nelerdir?" şeklinde ifade edilmiştir. Tablo 8'de öğrencilerin çalgı öğrenme kazanımlarına ilişkin kurum sahibi görüşlerine göre elde edilen kodlar, alt temalar ve temalar yer almaktadır.

Tablo 8.
Öğrencilerin çalgı öğrenme kazanımları

Tema	Alt Tema	Kod	Katılımcılar
Çalgı öğrenme kazanımları	Bireysel kazanım	Çalışma disiplini	K1, K3, K4, K10,
		Özgüven	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10
		Bilişsel gelişim	K5, K6, K9
		Duygusal ifade	K9
	Sosyal kazanım	Sosyal prestij	K2, K7
		Sosyal iletişim	K2, K5, K7, K8, K10

Tablo 8. incelendiğinde "Öğrencilerin çalgı öğrenme kazanımları" teması altında "bireysel kazanım" ve "sosyal kazanım" alt temalarına ulaşılmıştır. Kurum sahipleri çalgı çalmanın öğrencilere bireysel düzeyde çalışma disiplini, özgüven, bilişsel gelişim, duyusal ifade gibi kazanımlar sağlarken sosyal düzeyde ise sosyal prestij ve sosyal iletişim gibi kazanımlar sağladığına dikkat çeker.

"Bireysel kazanım" alt temasına ulaşmamızı sağlayan "çalışma disiplini", "özgüven", "bilişsel gelişim" ve "duygusal ifade" kodlarıyla ilgili katılımcı görüş örnekleri şöyledir:
"Hem bedensel ve zihinsel fonksiyonlarının gelişmesinde hem de sosyalleşmede daha kolaylık sağlıyor. Örnek olarak çekingen bir çocuk çalgısıyla konserlere ve dinletilere çıkmaya başladıkça özgüveni de artmaya başlıyor. Her çocuk için söylenmese de çalışma disiplini kazanıyor" (K4).
"Çalgı çalmanın özgüveni geliştirdiğini düşünüyoruz, sonrasında iletişim becerilerini güçlendirdiğini, onun haricinde arkadaşlarına kendilerini gösterebilmek için bir etken ve arkadaşlarının arasında kendini ayrıcalıklı görmek için bir etken olduğunu söyleyebilirim" (K8).

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

"Özgüven gelişimini çok destekliyor. Çocuklar ve gençlerin yanı sıra yetişkinler de dahil olmak üzere paylaşım ağı kurmak ve sosyal çevre açısından çok etkili oluyor, sosyal ortamlarda saygın bir duruş elde ediyorlar" (K2).
"Aslında çalgı çalmak öğrenci için bir deşarj alanı yaratmış oluyor. Kimi çocuklar duygularını çalgılarıyla ifade ediyorlar. Ruhsal terapi olarak ruha iyi geliyor. Tüm odak çalgıda olduğu için ruha iyi geliyor" (K9).
"Psikolojik olarak ve nörolojik olarak öğrenci üzerinde çok olumlu etkileri oluyor. Konsantrasyon açısından kişiye çok katkı sağlıyor. Ruhsal anlamda ise oldukça özgüven kazandırıyor" (K6).

"Sosyal kazanım" alt temasına ulaşmamızı sağlayan "sosyal prestij" ve "sosyal iletişim" kodlarıyla ilgili katılımcı görüş örnekleri şöyledir:
"Çalgı çalmaya başladığında sosyal durumunun değiştiğini gözlemlediğimiz öğrencilerimiz var. Çalgı çalmak ciddi derecede bireye özgüven kazandırmaktadır. Çaldığı çalgıyı disiplinli bir şekilde çalıştığında bireyin doğal olarak iç disiplinin gelişmekte olduğunu gözlemlemekteyiz" (K3).
"Koordinasyon yeteneğinin matematiksel zekasının gelişeceğinin sosyal hayatında birini dinlemek ve anlamak üzerine bile etkisi olduğunu düşünüyorum" (K5).

Beşinci alt probleme ilişkin bulgular ve yorum

Araştırmanın beşinci alt problemi; "Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları zorluklar nelerdir?" şeklinde ifade edilmiştir. Tablo 9'da öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları zorluklara ilişkin kurum sahibi görüşlerine göre elde edilen kodlar ve alt temalar ve temalar yer almaktadır.

Tablo 9.
Öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları zorluklar

Tema	Alt Tema	Kod	Katılımcılar
Çalgı öğrenme zorlukları	Ekonomik	Çalgı temini	K1, K6, K9, K10
	Öz denetimsel	Zaman yönetimi	K1, K2, K5, K6 K9, K10
		Sabırsızlık	K3, K4, K9
		Çalışma disiplini	K1, K2, K4, K6, K8
	Altyapısal	Nota okumakta zorluk	K2, K4
	Kişilik özellikleri	Utangaçlık	K6

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Fiziksel	Zorlanma sonucu acı ve ağrı	K7, K8

Tablo 9. incelendiğinde "Öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları zorluklar" teması altında "ekonomik", "öz denetimsel", "altyapısal", "kişilik özellikleri" ve "fiziksel" zorluklar alt temalarına ulaşılmıştır.

Kimi kurum sahipleri ekonomik koşulların öğrencinin seçtiği çalgıyı temin edebilmesinde belirleyici olduğunu ve dolaylı olarak öğrencinin çalışma şartlarını ve alışkanlıklarına etki ettiğini dile getirmiştir: "Ekonomik zorluklar" alt temasına ulaşmamızı sağlayan "çalgı temini" koduyla ilgili katılımcı görüş örnekleri şöyledir:
"Özellikle günümüzde ekonomik zorluklar öğrencinin çalgı çalışmasını engelliyor, mesela öğrenci piyano çalmak istiyor ancak kimse evine pahalı olduğu için piyano alamıyor. Çalgı fiyatları günden güne artmakta ve aileler ekonomik olarak zorluk yaşadığı için de zorluklar yaşanabiliyor" (K9).
"Eğer bir çalgısı yok ise çalgı temini ekonomik durumu uygun olamayanlar için zorlayıcı bir sebep olmakta" (K1).
"Maddi sorunlar nedeniyle, evinde çalgı olmayan bir öğrencinin o çalgıyı çalışamaması öğrencinin ilerlemesini olumsuz yönde etkilemektedir. Ya da öğrencinin çalgıya ulaşamaması potansiyelini düşürmektedir" (K6).

Kurum sahiplerinin çoğu, öğrencilerin seçtikleri çalgıyı çalışma sürecinde en sık yaşadıkları zorluklar arasında zamanı iyi yönetemedikleri, çalışma disiplini sağlayamadıkları, sabırsız oldukları konularına dikkat çeker. "Öz denetimsel zorluklar" alt temasına ulaşmamızı sağlayan "zaman yönetimi" ve "sabırsızlık" ve "çalışma disiplini" kodlarıyla ilgili katılımcı görüş örnekleri şöyledir:
"Hobi amaçlı çalgı kursuna gelen bir öğrencinin en çok yaşadığı zorluk çalışma disiplinin hem aile hem çevre hem de kendisi tarafından çok ciddiye alınmamasından kaynaklanıyor. Okul, etüt arasındaki yoğunluktan dolayı çalgı çalışma konusuna zaman ayıramama da öğrencilerin çalgıda gelişmesinin önüne geçen ve zorluk yaşatan problemlerden biri" (K5).
"Günümüz şartlarında teknolojinin gelişimi ile her bilgiye ve isteğe çabuk ulaşılması günümüz çocuk ve gençlerinde sabırlı, olma emek vererek bir şeylere ulaşma konusunda dezavantaj sağlamakta. Çok çabuk sonuca varmak istedikleri için öğrenme sürecinde zorluk çekiyorlar" (K3).
"Günümüzdeki çocuklar ve gençler maalesef sabır konusunda çok başarısız, çabalamak yerine hemen sonuca varmak gibi bir inançları var. Bir kere denediği şeyi yapamadığı zaman hemen vazgeçme düşünceleri oluyor" (K4).
"Düzenli çalışma yapmadıkları için zorluk yaşamaktalar. Çünkü çalgı eğitiminde düzenli çalışma olmazsa gerekli ilerleme sağlanamamakta" (K8).
"Disiplinle ilgili zaman yönetimini yapamama, bunu tam anlamıyla hayatına alamama ilk başta çokça yaşanılan sıkıntılar arasında" (K1).

Kurum sahiplerinin bazıları öğrencilerin nota bilgisine sahip olmama durumunda seçtikleri çalgıyı çalma başarılarını olumsuz etkilediğini ve çalgı seçiminde nota bilgisinin de etkili olduğunu belirtir. "Alt yapısal zorluklar" alt temasına ulaşmamızı sağlayan "nota okumakta zorluk" koduyla ilgili katılımcı görüş örnekleri:

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

"Nota okumak ve uygulayabilmek konusunda öğrenciler çok zorlanıyorlar. Ritmik algı konusunda zorluklar çıkabiliyor. Yeterince pratik yapamamanın dezavantajı olarak çalgı gelişimi yavaş ilerliyor" (K2).

Kurum sahiplerinin birkaçı, öğrencilerin kişilik özelliklerinin çalgı seçiminde bir etken olduğunu, utangaç ve mükemmeliyetçi öğrencilerde çalgı çalma zorlukları yaşanabildiğini belirtir. "Kişilik özellikleri" alt temasına ulaşmamızı sağlayan "utangaçlık" koduyla ilgili katılımcı görüş örnekleri:
"Utangaçlık, mükemmeliyetçilik gibi özelliklere sahip olan öğrencilerde çalışma süreci biraz zorlayıcı olabiliyor" (K6)

Kurum sahiplerinin birkaçı, öğrencilerin seçtikleri çalgıda fiziksel uygunsuzluk ve zorlanma sonucu acı ağrı gibi fiziksel zorluklar yaşayabildiğini, bu zorlukların çalgı değişimine yol açabileceğini belirtir. "Fiziksel zorluklar" alt temasına ulaşmamızı sağlayan "zorlanma sonucu acı ve ağrı" koduyla ilgili görüş katılımcı örnekleri şöyledir:
"Özellikle telli çalgılarda fiziki zorluklar yaşıyorlar. Çalışırken parmakları acıdığı için ve fiziki bir zorlama olduğu için en çok bu yönde zorluk yaşıyorlar" (K8).
"Fiziksel olarak zorlanıyorlar, bir de psikolojik olarak etkileniyorlar hırs ve azmin karıştırılmasından dolayı sıkıntı yaşayabiliyorlar" (K7)

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın birinci alt problemi "Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçiminde kurumsal yaklaşımlar nelerdir?" ile ilgili araştırma bulgularına göre; "Kurumsal yaklaşım" teması altında "öğrencinin gelişim dönemi", "deneme dersi", "öğrencinin ilgisi", "bilgilendirme" ve "öğrenci tercihi" alt temalarına ulaşılmıştır. Sonuç olarak kurum sahiplerinin, kurumlarına başvuran öğrencileri çalgılara yönlendirirken öğrencilerin yaş ve fiziksel özellikler gibi gelişim dönemlerine ilişkin konuları göz önünde bulundurdukları; öğrencilerin hazır bulunuşluk durumlarını ölçmek üzere deneme dersi yaptıkları ve bu derslerde öğrencilerin yeteneklerini ve çalgı geçmişlerini, çalgılara olan ilgilerini saptadıkları; öğrencilerin dinlemeyi sevdikleri müzik türlerini ve tını olarak ilgi duydukları çalgıları belirlemeye çalıştıkları; öğrencileri çalgı eğitimi sürecinde karşılaşabilecekleri zorluklar hakkında bilgilendirdikleri; öğrencilerin kuruma başvurmadan önce çalmak istediği çalgıyı belirlemiş olması durumunda ise tercihi öğrenciye bıraktıkları saptanmıştır.

Araştırmanın ikinci alt problemi "Özengen müzik eğitimi kurumlarında çalgı seçiminde öğrenci tercihlerini belirleyen etmenler nelerdir?" ile ilgili araştırma bulgularına göre; "Öğrenci tercihlerini belirleyen etmenler" teması altında "çevresel etmenler", "sosyal etmenler" ve "bireysel etmenler" alt temalarına ulaşılmıştır. Sonuç olarak kurum sahiplerinin görüşlerine göre, kurumlarına başvuran öğrencilerin çalgılara yönlenmesinde büyük ölçüde okul, arkadaş çevresi ve ailenin etkili olduğu; öğrencilerin çalgı seçimi yaparken arkadaş ve okul çevresinde veya sosyal medyada popüler olan çalgıları çalmayı tercih etmeye eğilim gösterdikleri; öğrencilerin çalgı çalmaya bireysel olarak ilgi duymasının ve çalgı çalmaya özenmesinin çalgı seçiminde önemli bir etken olduğu saptanmıştır.

Araştırmanın üçüncü alt problemi "Özengen müzik eğitimi kurumlarında en çok tercih edilen çalgılar nelerdir?" ile ilgili araştırma bulgularına göre; "Özengen müzik eğitimi kurumlarında en çok

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

tercih edilen çalgılar" teması altında "piyano", "gitar", "keman", "bateri" ve "bağlama" alt temalarına ulaşılmıştır. Sonuç olarak, kurum sahiplerinin piyanonun erken yaşta çalgı öğrenmek için temel bir çalgı olduğu yönünde hemfikir olduğu, ayrıca piyanonun popüler bir çalgı olması ve ailelerin piyanonun çocuklarının bilişsel gelişimine katkıda bulunacağını düşünmesi nedenleriyle tercih edildiği saptanmıştır. Özengen çalgı eğitimi veren kurumlarda en çok talebi piyano çalgısının görmesinin nedenini Demirova (2008), "Çalgı çalmak isteyen küçük yaştaki öğrenciler için uygun olan çalgılardan birisi de piyanodur. Piyano öğretimi öğrencinin müziksel anlayışını, zevkini ve müzik sevgisini geliştirmektedir. Piyano diğer çalgılara göre erken yaşlarda çalınabilecek en uygun çalgıdır. Piyanoda ses üretimi diğer çalgılara göre daha kolay olduğu için piyanoyu çalmak isteyen öğrenci bu çalgıdan tuşlara basarak rahatlıkla ses elde edebilir" (s.23) şeklinde ifade etmiştir. Gitarın öğrenciler arasında çabuk sonuç almayı sağlaması, kolay taşınabilmesi ve popüler olması nedenleriyle öğrenciler tarafından tercih edildiği saptanırken, kemanın gitar gibi popüler olması ve kolay taşınabilmesinin yanında öğrenciler tarafından tınısının beğenilmesi yönleriyle en çok tercih edilen çalgılar arasında olduğu saptanmıştır. Kurum sahipleri görüşlerine göre, bateri çabuk sonuç almayı sağlaması ve popüler olması yönleriyle öğrenciler tarafından tercih edilirken, bağlama da son zamanlarda popülerlik kazanmaya başlamıştır.

Araştırmanın dördüncü alt problemi "Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı öğrenme kazanımları nelerdir?" ile ilgili araştırma bulgularına göre; "Öğrencilerin çalgı öğrenme kazanımları" teması altında "bireysel kazanım" ve "sosyal kazanım" alt temalarına ulaşılmıştır. Sonuç olarak kurum sahiplerinin görüşlerine göre, çalgı çalmanın öğrencilere bireysel düzeyde çalışma disiplini, özgüven, bilişsel gelişim, duyusal ifade gibi kazanımlar sağlarken sosyal düzeyde ise sosyal prestij ve sosyal iletişim gibi kazanımlar sağladığı saptanmıştır.

Araştırmanın beşinci alt problemi; "Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları zorluklar nelerdir?" ile ilgili araştırma bulgularına göre; "Öğrencilerin çalgı öğrenmede yaşadıkları zorluklar" teması altında "ekonomik", "öz denetimsel", "altyapısal", "kişilik özellikleri" ve "fiziksel" zorluklar alt temalarına ulaşılmıştır. Sonuç olarak kurum sahiplerinin görüşlerine göre, ekonomik koşulların öğrencinin seçtiği çalgıyı temin edebilmesinde belirleyici olduğunu ve dolaylı olarak öğrencinin çalışma şartlarını ve çalışma alışkanlıklarını etkilediği; öğrencilerin seçtikleri çalgıyı çalışma sürecinde en sık yaşadıkları zorluklar arasında zamanı iyi yönetememe, çalışma disiplini sağlayamama, sabırsız olma gibi öz denetimsel zorluklar yaşadıkları; öğrencilerin nota bilgisine sahip olmama gibi altyapısal zorlukların seçtikleri çalgıyı çalma başarılarını olumsuz etkilediği; öğrencilerin utangaçlık, mükemmeliyetçilik gibi kişilik özelliklerinin çalgı seçiminde ve eğitim sürecinde zorlayıcı bir etken olduğu; öğrencilerin seçtikleri çalgıda fiziksel uygunsuzluk ve zorlanma sonucu acı ağrı gibi fiziksel zorluklar yaşayabildiği ve tüm bu zorlukların seçilen çalgının değişimine yol açabileceği saptanmıştır.

Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı seçimi mesleki kurumlarına göre daha esnektir. Bunun sebebi hobi amaçlı ve gönüllü olarak yapılmasıdır. Özengen müzik eğitiminin amacı herkesin çalgı eğitimine ulaşabilmesidir. Dolayısıyla bu tür eğitim kurumlarında mesleki eğitim için gereken özellikler ikinci planda tutulmaktadır. Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı seçimini ağırlıklı olarak eğitim alacak olan birey belirler. Özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim almak isteyen bireylerin istekleri ön planda tutulmasının yanı sıra bireylerin fiziki koşullarının, seçtiği çalgıya uygun

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

olmaması durumunda yönlendirilmesi, bilgilendirilmesi kurum sahibi ve öğretmenin görevidir. Burada öğretmenler çalgı eğitimi almak isteyen öğrencilerin fiziki şartlarını dikkate almalı ve öğrenciyi bu şartlar hakkında bilgilendirmelidir. Bu bağlamda ise kurum sahibi ve burada çalışan müzik eğitimcilerinin mesleki donanımının olması gerekmektedir. Bir diğer yandan çalgıyı sevdirmek öğrenciyi motive etmek ve çalgısında ilerlemesini sağlamak öğretmenin görevlerindendir. "Çalgı eğitiminde öğretmenin en büyük görevi, öğrenciye çalgıyı değil, müziği sevdirmektir. Çünkü çalgı bir araç, müzik ise amaçtır. Müziksel motivasyonda ruhsal/duygusal durumun sürekli gözlenmesi ve bir odak haline gelmesi esas olmalıdır. Motivasyon konusunun yoğun birikiminin olmasına karşın öğrencilerin güdüsüzlüğünü, okullarda yaşanan en önemli sorunlardan biri olma özelliğini sürdürmektedir". (Sungurtekin, 2010 s:32). Özengen müzik eğitimi kurumlarının daha nitelikli ve kaliteli bir eğitim sunabilmesi için eğitimin mesleki donanıma sahip öğretmenler ve kurum sahipleri tarafından verilmesi gerektiği görülmektedir. Bu kurumların temel amacı müziğe ilgi duyan bireylerin doğru çalgıya yönlendirilmesini sağlayarak müziği sevdirmek ve müzik yoluyla bireylerin bireysel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunmak olmalıdır.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2023), 14 (2), 1511-1532.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Kaynakça

Coşkuner, S. (2016). Türkiye'de Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde (yaylı çalgılar) piyano eşlikli çalışmalara ilişkin öğretmen görüşleri. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 2 (3), 83-104.

Demirova, G. (2008). Piyano eğitiminin ilköğretim öğrencilerinin dikkat toplama yetisine etkisi, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16, 58- 69

Güler, A., Halıcıoğlu, M.B. ve Taşğın, S. (2015). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Karakuyu, M. (2019). *Müzik eğitimi alan öğrencilerin müzikal beğenilerinin çalgı seçimi üzerindeki etkileri*, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Malatya.

Sungurtekin, K. M. (2010). Motivasyon ve çalgı eğitimindeki yeri, *Fine Arts*, 5 (1), 28-34

Şenel, O. (2013). *Müzik algısı, müzik tercihi ve sosyal kimlik bağlamında müzikte önyargı ve kalıpyargı*, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora Tezi, İzmir.

Tepeli, H. (2018). *Ankara'daki özengen müzik eğitimi veren kurumların çok yönlü incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Web kaynağı

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. https://ookgm.meb.gov.tr/kurumlar.php?tur=kurs. Erişim tarihi: Eylül 11, 2023.